

הלכות הדרף היומי

מסכת נדרים

תוכן

- א. אימתי אמרו מת הבעל נתרוקנה רשות לאב בזמן שלא שמע הבעל קודם שימות או ששמע ושתק או ששמע והפר ומת בו ביום זו היא ששנינו מת הבעל נתרוקנה רשות לאב 1
- ב. אבל אם שמע וקיים או ששמע ושתק ומת ביום שלאחריו אין יכול להפר2
- ג. שמע אביה והפר לה ולא הספיק בעל לשמוע עד שמת האב זו היא ששנינו מת האב לא נתרוקנה רשות לבעל ... שמע בעלה והפר לה ולא הספיק האב לשמוע עד שמת אין הבעל יכול להפר שאין הבעל מיפר אלא בשותפות.....3

דף סח.

א. אימתי אמרו מת הבעל נתרוקנה רשות לאב בזמן שלא

שמע הבעל קודם שימות או ששמע ושתק או ששמע

והפר ומת בו ביום זו היא ששנינו מת הבעל נתרוקנה

רשות לאב

כבר התבאר שהאשה משתתארים עד שתכנס לחופה ועודה נערה, אין הבעל מיפר לברו אפילו אם הוא חייב במזונותיה, ולא האב מיפר לברו, אלא שניהם מפירין בשותפות. מת הארוס¹ בעודה נערה, חוזרת לרשות האב, והוא מיפר נדריה, ושהו שאמרו נתרוקנה רשות לאב.

ואין צריך לומר שמיפר מה שנדרה אחר מות הארוס, או מה שהפר לה כבר הארוס, אלא אפילו מה שנדרה בחיי הארוס ושמע ושתק, ומת ביום שמעו ולא הפר, וכל שכן אם לא שמע הארוס כלל, מפר האב לברו ביום שמעו אפילו לא שמע ביום שמת הארוס, ואפילו יש לה יבם אחי ארוסה ועשה בה מאמר, מפר האב לברו².

¹ שו"ע ונו"כ יו"ד רלד יר

² והר"ן מסתפק דאפשר דאפילו בצירוף יבם א"י להפר, חי רע"א שם

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת נדרים

ולהרמב"ם י"א³ שאפילו שמע הארוס והפר לה ומת, ואחר כך שמע האב ביום הפרת הארוס⁴, אין האב יכול להפר לבדו. וי"א⁵ בדעתו שיכול האב להפר כל ששמע בחיי הארוס, וביום שהפר הארוס. וי"א⁶ בדעתו שכל שהוא ביום הפרת הארוס יכול האב להפר אולם אם נתארסה בו ביום, קם לו השני תחת הראשון ואז אין רשות לאב להפר, בלי שותפות הארוס האחרון.

דף סח:

ג. אבל אם שמע וקיים או ששמע ושתק ומת ביום שלאחריו אין יכול להפר

מה שאמרנו⁷ נתרוקנה רשות לאב, זה דוקא שמת הארוס קודם שמעו, או שמת ביום שמעו ולא הפר ולא קיים הנדר, וכן אם הפרו צריך האב לחזור ולהפר ביום שמעו, אבל אם קיים הארוס את הנדר קודם שמת, או שמת אחר יום שמעו אין האב יכול להפר, שכבר קיימו הארוס בשתיקתו ביום שמעו,

אבל בנדרים ששמע בהן הארוס הראשון קודם שימות ולא הספיק להפר, אין האב מיפר עד שתחזור ותתארס שיפירו הוא והארוס האחרון, שהארוס השני יכול להפר מה שנדרה תחת הארוס הראשון.

³ כ"כ ב"י בדעת הרמב"ם כך הביאו בשו"ע שם, ודבריו תמוהים לע"ד דזה תלמוד ערוך דנתרוקן רשות להאב ובהדיא כתב הרמב"ם שם דאם שמע הארוס וגם האב ומת הארוס דהאב יכול להפר דנתרוקן רשות לאב, ט"ז שם יג, והלבוש כתב נראה לי דהרמב"ם למעמיה אזיל, דכי היכי דסבירא ליה לעיל דף סז. שכתבנו בשמו דהואיל דכתבה התורה ביום שמעו גבי אישה שלמדנו ממנו דהיכא דשמע האב והפר, ואחר כמה ימים שמע הארוס והפר ביום שמעו דאינו מופר, וסבירא ליה להרמב"ם דהוא הדין אם שמע הארוס והפר כו' כמו שכתבנו לעיל, הכי נמי סבירא ליה הכא דכמו דילפינן מקרא דהיכא דנדרה כשנתארסה והפר האב חלקו ומת דשוב אין הארוס יכול להפר כדבעינן למכתב בסמוך בסעיף ט"ו בעזה"י, הוא הדין היכא דשמע הארוס והפר ומת שוב אין האב יכול להפר, נ"ל. לבוש שם, ועיין ביאור הגר"א ל

⁴ שהרי אם אינו באותו היום גם אם לא מת הארוס אינו יכול להפר לדעת הרמב"ם כמבואר לעיל דף סז. בדעתו. ש"ך שם כב

⁵ ש"ך שם כג וכ"כ בבית יוסף אלא שאחר כך מסיק בהיפך ובכ"ה חזר בו ממסקנא זו. וכן דייק בביאור הגר"א שם לא מלשון המחבר.

⁶ כ"כ הט"ז שם ולע"ד נראה דלא נתכוין רמב"ם לזה אלא כוונתו כיון דיש לה ארוס שנתארסה בו ביום קם ליה תחת הראשון ואז אין רשות לאב להפר בלי שותפות האחרון כמו שאין לו רשות בלא ראשון אבל באמת אם אין שם ארוס שני שפיר מפיר האב לבדו כי אז נתרוקן רשות הבעל לו וכבר כללו רמב"ם במה שזכרנו בשמו נמצא שאין כאן מחלוקת בין רמב"ם לטור,

⁷ שו"ע ונו"כ שם

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת נדרים

**ג. שמע אביה והפר לה ולא הספיק בעל לשמוע עד שמת
האב זו היא ששנינו מת האב לא נתרוקנה רשות לבעל
... שמע בעלה והפר לה ולא הספיק האב לשמוע עד שמת
אין הבעל יכול להפר שאין הבעל מיפר אלא בשותפות**

מת האב⁸ משנתארסה, אין הארום יכול להפר אפילו נדרים שנדרה אחרי מות האב⁹, וזהו שאמרו מת האב לא נתרוקנה רשות לבעל, ואין הבעל מפר. שאין הבעל מפר לבדו נדרי אשתו עד שתכנס לחופה.

אין צריך לומר אם לא הפר האב חלקו קודם שמת, אלא אפילו אם הפר חלקו ומת אין הארום יכול להפר, שלעולם אין הארום מפר אלא בשותפות עם האב, ואף על פי שהאב כבר הפר חלקו, ונקלש מותר הנדר שעליה, מכל מקום לא יוכל הארום להפר¹⁰.

ואפילו אם שמעו הארום והאב יחד, והפר האב קודם שמת והיה אפשר לארום גם כן להפר בחיי האב, ובתוך כך מת האב, נפלה היא לרשות בית אביה ולא נתרוקנה לארוסה ואינו יכול להפר המותר, וכל שכן אם שמע הארום והפר לה והאב לא הפר¹¹, ואפילו לא הספיק האב לשמוע עד שמת, שאין הארום יכול להפר חלק האב.

⁸ שו"ע ונו"כ שם טו

⁹ הרמב"ם הלכות נדרים פרק יא הלכה י מובא בגליון מהרש"א שם ג

¹⁰ בשלבובש כתב הטעם שבנעוריה בית אביה משמע אפילו כשאין האב קיים אלא שמת כל זמן שהיא נערה היא ברשות בית אביה, כלומר יורשי אביה, ואין לארוסה רשות עליה לבדו, וכיון דיורשי אביה אינם יכולין להפר שלא נתנה התורה רשות להפר אלא לאביה, גם הארום אינו יכול להפר, אך בש"ך כט כתב להיפך דכיון דהשתא במיתת האב יצאה מרשות האב אין יכול להפר דאין הארום מפר אלא בשותפות, במ"ז יח כתב דכיון שלא נגמרה ההפרה בחיי האב נתבטלה גם הפרת האב והוא צריך להפר הכל, ואינו מפר אלא בשותפות.

¹¹ ש"ך שם ל

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>